

**ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Αναζητείται μια καλή είδηση

(1) Η σημερινή κοινωνία της πληροφορίας διολισθαίνει προς την παραπληροφόρηση με τις αμέτρητες καθημερινές ποικιλόμορφες οικονομικές και κοινωνικές αναλύσεις, πολλές από τις οποίες προκαλούν σύγχυση. Πρωτεύοντα ρόλο γι' αυτή την κατάσταση που βιώνουμε δεν έχει μόνο η πολιτική, αλλά και τα ΜΜΕ, ηλεκτρονικά και έντυπα.

(2) Χρόνια τώρα παρακολουθούμε από τις τηλεοράσεις την προβολή, κυρίως, θεμάτων που «πουλούν». Εγκλήματα, φόνοι, ληστείες, τρομοκρατίες, καταστροφές, σεισμοί, νεκροί και όλα τα σχετικά προβάλλονται επίμονα. Οι άνθρωποι όμως ως κοινωνικά ζώα έχουν, από τη φύση τους, ανάγκη το καλό και το **αναζητούν**, διότι τους ευχαριστεί με πολλούς να έχουν μέσα τους **ενδυναμωμένη** την καλοσύνη και την υπευθυνότητα. Όταν όμως συνεχώς βλέπουν, ακούνε ή διαβάζουν μόνο αρνητικές ειδήσεις, τότε υποσυνείδητα πολλοί από αυτούς προσαρμόζονται σ' αυτόν τον παραμορφωμένο κόσμο: είναι οι ιδέες, οι αξίες, οι αντιλήψεις που διασπείρονται στην κοινωνία, όπως τα μικρόβια, και είναι αυτός ο βασικός μηχανισμός της πολιτισμικής μας εξέλιξης.

(3) Το καλό ή κακό περιστατικό πάντα έχει την **επίδρασή** του. **Κατακρίνουμε** ανεξαιρέτως τους νέους για την ανευθυνότητα και τη σκληρότητά τους: και όμως όταν ένας νεαρός ποδοσφαιριστής έκανε μια καλή πράξη, επισκέφθηκε στην Κύπρο ένα μικρό άρρωστο θαυμαστή του και έμεινε παίζοντας μαζί του μια ολόκληρη ημέρα, η καλή αυτή είδηση άγγιξε χιλιάδες νεαρούς φιλάθλους και προβλήθηκε ευρέως ως εκ τούτου. Με τέτοιες περιπτώσεις από κάθε όροφο κάθε πολιτιστικού οικοδομήματος η βία και η επιθετικότητα θα πέθαιναν.

(4) Μήπως λοιπόν θα έπρεπε ορισμένοι ανοησιολόγοι και ανουσιολόγοι- όσοι λίγοι κι αν είναι, ίσως είναι και πολλοί, αν εκταθούμε και εκτός πρωτεύουσας-, που δήθεν διασκεδάζουν το τηλεοπτικό ή ραδιοφωνικό κοινό τους, να υποχρεωθούν να μετεκπαιδευθούν στην κατανόηση της δύναμής τους και στην παιδαγωγική **βελτίωσή** τους; Για να μην βλάπτουν μ' αυτά που λένε, μ' αυτά που προβάλλουν και τα θεωρούν και περισπούδαστα. Με τις επιδόσεις τους αυτές όμως κάνουν κακό στην κοινωνία, στους ανθρώπους κάθε ηλικίας, στους οποίους προβάλλουν έναν ελλειμματικό κόσμο στον οποίον εθίζονται πολλοί: και από το κακό πάμε στο χειρότερο: σε μια χώρα που δεν αξιολογείται συστηματικά τίποτα.

(5) Μια πρόταση λοιπόν, ιδιαίτερα τώρα που όλα μοιάζουν σκούρα, θα ήταν να συμφωνήσουν οι τηλεοπτικοί σταθμοί μεταξύ τους για να αφιερώνουν ένα ποσοστό του χρόνου των δελτίων τους σε καλές ειδήσεις: οι εφημερίδες και τα περιοδικά μια χαρακτηριστική ξεχωριστή σελίδα σε θετικές ειδήσεις: και κάποιες εφημερίδες σκανδαλοθηρικού ή κουτσομπολίστικου περιεχομένου να αναγκασθούν να τηρούν ορισμένα αξιοπρεπή κριτήρια, τα οποία οφείλει η Πολιτεία να διαμορφώσει. Για να σπάσει η αρνητική νοοτροπία του νεοέλληνα, που δεν το 'χει σε καλό να πει έναν καλό λόγο για κανέναν και για τίποτα, διότι αυτό βλέπει και ακούει παντού.

(Σταμάτης Αλαχιώτης, Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ. Διασκευή)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1η δραστηριότητα

A1. Να συντάξετε περίληψη του κειμένου Ι σε 80 - 100 λέξεις.

(Μονάδες 15)

2η δραστηριότητα

A2. Να δηλώσετε αν το περιεχόμενο των προτάσεων είναι σωστό ή λανθασμένο με βάση το νόημα του κειμένου.

- α. Για την παραπληροφόρηση ευθύνονται αποκλειστικά τα Μέσα Ενημέρωσης.
- β. Οι αρνητικές ειδήσεις συνδέονται με το οικονομικό κέρδος των Μέσων που τις προβάλλουν.
- γ. Η ενέργεια του ποδοσφαιριστή συγκίνησε πολυάριθμους ανθρώπους νεαρής ηλικίας.
- δ. Οι δημοσιογράφοι δεν επηρεάζουν τους δέκτες τους.
- ε. Το κράτος οφείλει να είναι αμέτοχο στο έργο των Μέσων Ενημέρωσης.

(Μονάδες 6)

A3. α) Να αντικαταστήσετε κάθε λέξη από τις επόμενες με μία λέξη, έτσι ώστε να μην αλλοιώνεται το νόημα του κειμένου : **αναζητούν, ενδυναμωμένη, επίδραση, κατακρίνουμε, βελτίωση**

(Μονάδες 5)

β) Να αναφέρετε 4 περιπτώσεις κατά τις οποίες ο συγγραφέας εκφράζει σχόλιο.

(Μονάδες 4)

3η δραστηριότητα

A5. Άρθρο: Ποια είναι τα αίτια της παραπληροφόρησης; (200-250 λέξεις)

(Μονάδες 20)

Β. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ: Η ήττα του Χαρίλαου Τρικούπη στις εκλογές του 1885 αποδόθηκε από πολλούς τότε στην έντονη πολεμική που είχε ασκήσει εναντίον του η «Νέα Εφημερίς».

ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

Ελύσσαξαν στ' αλήθεια οι δημοσιογράφοι,
Την πένα τους βουτούνε σε ξύδι και χολή,
Κτυπά ο ένας άλλον με δίκικο ξουράφι,
Και βρίζονται με τρόπο κι ευγένεια πολλή.
Πω! πω! τι νταβατούρι, αντάρα και κακό!
Ακόμ' απ' τον Τρικούπη δεν πήραν μερδικό.

Ένας τον άλλον λέγει τρελό, ξετσιπωμένο,
μπερμπάντη, βαγαπόντη, και πρώτο μασκαρά,
Κι ο άλλος κακοήθη, κονδύλι πουλημένο,
Σαποκοιλιά, τραμπούκο και δούλο του παρά.
Πω! πω! τι νταβατούρι, αντάρα και κακό!
Ακόμ' απ' τον Τρικούπη δεν πήραν μερδικό.

Απ' το ταμείο έξω στρωμένοι στη λιακάδα
Φωνάζουνε και ήχος ακούεται βαρύς,
Και μες σ' αυτή τη νέα μελωδική καντάδα
Βογκά η μια κι η άλλη φτωγή εφημερίς.
Πω! πω! τι νταβατούρι, αντάρα και κακό!
Ακόμ' απ' τον Τρικούπη δεν πήραν μερδικό.

Εχάλασε ο κόσμος, το έθνος μας ετάφη,
Γυρίζει και κοιτάζει παντού καταστροφές,
Απηλπισμένοι σκούζουν οι δημοσιογράφοι,
Αφού γι' αυτούς θα λείψει ο τακτικός λουφές¹.
Πω! πω! τι νταβατούρι, αντάρα και κακό!
Ακόμ' απ' τον Τρικούπη δεν πήραν μερδικό.

Θε να χαθούν για πάντα τόσες κρυφές ελπίδες,
Πολλή οικονομία το έθνος δεν βαστά...
Δώστε παρά καμπόσο και στις εφημερίδες,
Και θα ιδείτε τότε πώς τρέχουμε μπροστά.
Πω! πω! τι νταβατούρι, αντάρα και κακό!
Ακόμ' απ' τον Τρικούπη δεν πήραν μερδικό.

Αμμ' τι, χωρίς παράδες πράμα ποτέ κανένα
Μπορεί να προχωρήσει μια πιθαμή μπροστά;
Μα την Αγία Λαύρα και το εικοσιένα
Εμείς σας λέμε λόγια Ρωμαίικα, σωστά.
Πω! πω! τι νταβατούρι, αντάρα και κακό!
Ακόμ' απ' τον Τρικούπη δεν πήραν μερδικό.

Αν θες και συ, Τρικούπη, να έβγεις τώρα πέρα,
Φασκέλωσε κι εκείνα, φασκέλωσε κι αυτά,
Και χάραξε απάνω στη νέα σου παντιέρα
Με γράμματα μεγάλα "λεφτά, λεφτά, λεφτά".
Τότε θα πάψει τόση αντάρα και κακό,
Αφού σ' εμάς, Τρικούπη, θα δώσεις μερδικό.

(Γεώργιος Σουρής)

¹λουφές:μισθός

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

2η δραστηριότητα

B1. Να αναλύσετε σε 50-60 λέξεις το νόημα της τελευταίας στροφής.

(Μονάδες 15)

2η δραστηριότητα

B2.α) Να εντοπίσετε 3 γνωρίσματα της παραδοσιακής ποίησης στο ποίημα.

(Μονάδες 9)

β) Και βρίζονται με τρόπο κι ευγένεια πολλή. (1^η στροφή.) Ποιο σχήμα λόγου χρησιμοποιείται και σε τι εξυπηρετεί η χρήση του;

(Μονάδες 6)

3η δραστηριότητα

Πώς συμπεριφέρονται οι δημοσιογράφοι του ποιήματος; Να απαντήσετε σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

(Μονάδες 20)

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΓΑΒΡΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ

ΟΡΟΣΗΜΟ